Transportministeriet

NOTAT

Udmøntnings- og administrationsgrundlag for cykelpuljen 2026

Baggrund

Med beslutningen af Infrastrukturplan 2035 (IP35) blev der afsat i alt 3 mia. kr. (2021-pl) til investeringer i cykelfremme i perioden 2022-2035. Der blev besluttet et udmøntnings- og administrationsgrundlag, der skulle gælde de første tre år, og som udløber med udgangen af 2025. Det har været hensigten, at det efterfølgende udmøntnings- og administrationsgrundlag skulle tage udgangspunkt i indsatsområderne i en ny national cykelstrategi.

Arbejdet med den nye cykelstrategi er i løbet af 2025 blevet forlænget. Det er fortsat hensigten, at cykelmidlerne i IP35 skal udmøntes, så de understøtter den nye cykelstrategi. Det er dog nødvendigt at beslutte et udmøntnings- og administrationsgrundlag for 2026, inden den nye cykelstrategi er på plads. Dette skal sikre, at det fortsat er muligt at uddele cykelpuljer i 2026, samt sikre fortsat finansiering til Det Nationale Videnscenter for Cykelfremme.

For at fastholde, at den fremadrettede udmøntning skal understøtte en ny cykelstrategi, skal udmøntnings- og administrationsgrundlaget kun gælde for et enkelt år, 2026. Herefter skal der besluttes et flerårigt grundlag med udgangspunkt i den nye strategi.

Udmøntnings- og administrationsgrundlaget for 2026 bliver en forlængelse med afsæt i det eksisterende grundlag, som udløber med udgangen af 2025.

Investeringer i viden, data og tværkommunalt samarbejde

Udviklingen i cykeltrafikken har været stagnerende til faldende de seneste 20 år. Samtidig er der bygget mere end tusind kilometer ny cykelsti i Danmark. Derfor kan nye cykelstier ikke stå alene.

Det er vigtigt, at investeringer i infrastruktur suppleres af investeringer i at udbygge og udvikle viden og data om cykelfremme. Et mere detaljeret vidensgrundlag vil give bedre mulighed for at vurdere, hvilke projekter der har potentiale i de enkelte kommuner. Samtidig vil ny viden også kunne pege på de supplerende tiltag, der skal sikre, at danskerne tager de nye cykelstier i brug.

De cykelmidler, der går til ny viden og data, har tidligere været udmøntet med 2 mio. kr. årligt til Det Nationale Videnscenter for Cykelfremme. Hidtil har kommuner, private rådgivere, organisationer og forskningsinstitutioner haft mulighed for at søge cykelpuljen om støtte til videns- og innovationsprojekter på i alt 5 mio. kr. Midlerne til viden og innovation i øvrigt har tiltrukket mange gode ansøgninger, men en væsentlig udfordring har været, at projekterne ofte ikke adresserer de områder, hvor behovet for ny viden er størst.

Med sin nuværende finansiering har Videnscenteret finansieret 4-5 afgrænsede projekter årligt. Videnscenterets analyser og dataformidling er helt gennemgående blev taget godt imod. Særligt Videnscenterets arbejde med at gøre data tilgængelige og formidle dem i en form, hvor de interesserede selv kan trække data og lave egne analyser, er populære værktøjer, hvor både Det Nationale Cykelregnskab og Cykelfremmekortet ofte bruges som referencepunkter. En del af Videnscenterets midler går derfor også til opdateringer og teknisk support af de to online-værktøjer.

Med forlængelse af det eksisterende udmøntnings- og administrationsgrundlag sikres det, at Videnscenteret kan videreføre sin eksistens i 2026, da der placeres 3 mio. kr. i Videnscenteret inklusiv dækning af et årsværk.

Supercykelstisamarbejdet og videns- og innovationsprojekter

De resterende vidensmidler på i alt 4 mio. kr. forbliver i cykelpuljen til støtte til videns- og innovationsprojekter.

Af innovationsmidler reserveres op til 2,5 mio. kr. til

Supercykelstisamarbejdet i hovedstadsregionen. Midlerne skal sikre samarbejdets fortsættelse i 2026, det første år efter bortfaldet af regionernes udviklingsmidler, der tidligere har finansieret 2/3 af samarbejdet.

Supercykelstisamarbejdet i Midtjylland har regional delfinansiering i 2026 og har derfor ikke behov for midlertidig finansiering i 2026.

Støtten til Supercykelstisamarbejdet i Region Hovedstaden er betinget af, at kommunerne i samarbejdet bidrager med et tilsvarende beløb, sådan at det kommunale bidrag som minimum udgør 50 % af samarbejdets samlede budget.

Supercykelstisamarbejdet vil kunne søge om tilskud til udvikling af nye ruter og eksisterende netværk. Midlerne vil skulle søges i forbindelse med cykelpuljen for viden og innovation og vil skulle følge den gældende regnskabsinstruks for videns og innovationsprojekter.

Midler til Supercykelstisamarbejdet vil kunne udmøntes umiddelbart efter puljernes ansøgningsfrist 31. marts 2026. Søger samarbejdet om mindre end de 2,5 mio. kr., fordeles de resterende midler til projekter, der har søgt om videns- og innovationsmidler.

Øvrige midler til viden og innovation vil kunne udmøntes samtidig med den resterende cykelpulje eller tidligere i 2026, såfremt forligskredsen ønsker dette.

Cykelpuljen 2026

Pulje til anlæg på kommunevejnettet
Puljen til medfinansiering af cykelprojekter på det kommunale vejnet vil følge modellen fra de seneste udmøntninger, hvor projekterne indstilles på baggrund af projektforslag fra kommunerne. Puljen vil fortsat prioritere skolevejsprojekter og tværkommunale projekter, der vil kunne opnå 50 % i tilskud, mens den generelle tilskudssats fortsat vil være på 40 %.

De indsendte projektforslag vil blive vurderet ud fra, hvordan de bidrager til:

- Bedre sammenhæng i cykelinfrastrukturen på tværs af kommunegrænser
- Bedre fremkommelighed på cykelstier og nye cykelstier, der styrker pendling i såvel større som mindre kommuner

- At flest mulige cykelpendlere får gavn af projektet
- Forbedring af trafiksikkerhed og sammenhæng på skolevejsnet

Derudover vurderes projektforslagene også ud fra, om projektet er beskrevet på et detaljeniveau, der muliggør en reel vurdering og efterfølgende administration af projektet.

Pulje til beslutningsgrundlag

For nogle af de mindste kommuner med begrænsede ressourcer og erfaringer fra cykelområdet udgør ansøgningsprocessen et forholdsvis stort ressourcetræk. Derfor indgik Vejdirektoratet i forbindelse med det eksisterende udmøntningsgrundlag en rammeaftale med en relevant rådgiver, hvor små kommuner har kunnet hente hjælp i forbindelse med ansøgningsprocessen.

Denne ordning fortsættes i 2026, hvor der fra den kommunale pulje afsættes en mindre pulje på 2 mio. kr. til at understøtte kommunernes projektering af nye cykelstier. Puljen vil fortsat være målrettet kommuner med under 25.000 indbyggere. Hver kommune vil højest kunne søge om 200.000 kr. årligt i tilskud. Ikkeansøgte midler vil blive overført til den kommunale anlægspulje.

De kommuner, der vælger at søge om midler fra puljen til beslutningsgrundlag, vil efterfølgende kunne ansøge til det konkrete anlægsprojekt, når beslutningsgrundlaget er udarbejdet.

Tidsplan for puljer til medfinansiering af kommunale cykelprojekter

I 2026 vil forligskredsens behandling af cykelpuljen følge den nedenfor beskrevne tidsplan:

- Primo januar: Der åbnes for, at kommunerne kan indsende projektforslag. Kommuner, der ønsker tilskud til et anlægsprojekt, skal indsende deres projektforslag senest 31. marts.

- April: Vejdirektoratet udmønter midler til Supercykelstisamarbejdet i Region Hovedstaden.

- Maj: Vejdirektoratet indstiller kommunale cykelstiprojekter. Vejdirektoratet kommer med en indstilling på baggrund af de fastlagte kriterier og temaer.

- Juni: Udmøntning af den kommunale og statslige pulje. Forligskredsen udvælger projekter i den kommunale og

statslige cykelpulje på baggrund af Vejdirektoratets indstilling. Den endelige fordeling af midlerne sker ved aktstykke.

Vejdirektoratet udmønter midler til de små kommuners beslutningsgrundlag og viden og innovation.

- August/september: Den endelige udmøntning af den kommunale pulje sker via aktstykke i Finansudvalget. Udmøntningen formidles til kommunerne, sådan at projekterne kan nå at indgå i den kommunale budgetproces.